

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 27-28 marca 2015 r. na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym w ramach obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej na poziomie studiów I i II stopnia o profilu praktycznym, realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Medycznym Collegium Masoviense Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie

przez Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek, członek PKA

członkowie: dr n. o zdr. Mariola Głowacka, ekspert PKA

dr n. med. Grażyna Franek, ekspert PKA

mgr Jakub Kozieł, ekspert formalno-prawny PKA

Karolina Bobusia, ekspert studencki

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym na **Wydziale Medycznym Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie** została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni prowadzącej oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe pod względem między innymi podobieństwa do źródeł internetowych.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. **Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.**

Misją Collegium Masoviense – Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie jest kształcenie na wszystkich stopniach studiów wyższych oraz w trybie kształcenia ustawicznego w ścisłym związku z prowadzonymi w Uczelni pracami naukowymi i badawczo - rozwojowymi oraz we współpracy z przyszłymi pracodawcami absolwentów Uczelni i w kontakcie ze społeczeństwem. Uczelnia przygotowuje adeptów nauki i kształci studentów, odpowiadając na wyzwania edukacyjne współczesnego społeczeństwa. Stale poszerza i aktualizuje programy badań naukowych oraz treści programów studiów, kładąc szczególny nacisk na ich interdyscyplinarność i umiędzynarodowienie. Zwiększa różnorodność form i trybów studiowania i daje studentom możliwość kształtowania

indywidualnego toku studiów. Collegium Masoviense kształci kadry, zdolne zapewnić postęp nauki. Wysoką jakość badań i kształcenia potwierdzą systemy oceny. Przygotowuje do pracy zawodowej wysoko wykwalifikowanych, przedsiębiorczych, pełnych inicjatywy i twórczych absolwentów, tworzących nowe idee i wzorce życia społecznego, umiejących działać na konkurencyjnym rynku. Wychowuje ich w duchu poszanowania praw człowieka, patriotyzmu, demokracji i odpowiedzialności za losy społeczeństwa i Państwa.

Strategię Uczelni określają następujące cele:

- a. Badania naukowe na najwyższym poziomie
- b. Najwyższa jakość kształcenia
- c. Uczelnia otwarta na otoczenie
- d. Uczelnia profesjonalnie zarządzana

W każdym przypadku określono cele operacyjne i zadania. W harmonogramie realizacji celów strategicznych określono osoby odpowiedzialne za realizację określonych celów i zadań, termin realizacji, wskaźniki realizacji oraz środki finansowe na poszczególne cele.

W tak określonej Misji i Strategii Uczelni w pełni wpisuje się koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku. W Collegium Masoviense koncepcja kształcenia opiera się na założeniu, że Uczelnia:

1. kształci i wychowuje studentów zgodnie z ideami humanizmu i tolerancji, w duchu szacunku dla prawdy i sumiennej pracy, poszanowania praw i godności człowieka, patriotyzmu, demokracji, honoru, odpowiedzialności za losy własne, społeczeństwa i Ojczyzny
2. kształci studentów w celu ich przygotowania do pracy zawodowej
3. prowadzi badania naukowe, prace rozwojowe oraz świadczy usługi badawcze
4. kształci i promuje kadry naukowe
5. upowszechnia osiągnięcia nauki, kultury narodowej i techniki, w tym poprzez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych i informacyjnych
6. kształci w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy
7. podejmuje starania i działania w kierunku tworzenia atmosfery życzliwości wśród społeczności akademickiej oraz kształtuje nawyki sumiennej pracy i rozwijanie motywacji poznawczych
8. działa na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych

W uczelni stosowane są nowoczesne metody kształcenia w formie e-learningu.

Absolwent ocenianego kierunku posiada umiejętności korzystania z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki i udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom oraz sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki nad chorym, niepełnosprawnym i umierającym. Absolwent posiada także umiejętność komunikowania się z otoczeniem w miejscu pracy, organizowania pracy własnej, nawiązywania współpracy w zespołach opieki zdrowotnej oraz inicjowania i wspierania działań społeczności lokalnej

na rzecz zdrowia. Absolwent jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu oraz do pracy w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej. Absolwent studiów II stopnia jest przygotowany do studiów III stopnia.

Na studiach II stopnia na kierunku Pielęgniarstwo liczba przedmiotów do wyboru pozwala na elastyczne kształtowanie oferty kształcenia.

Podsumowując, koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest spójna z Misją i Strategią Uczelni.

W tworzeniu koncepcji kształcenia brali udział interesariusze wewnętrzni, nauczyciele akademicy i studenci. Członkowie samorządu studenckiego bardzo pozytywnie ocenili współpracę z Władzami Uczelni w zakresie dotyczącym zarówno ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, jak również we wszelkich innych kwestiach związanych z jego rozwojem. Zaznaczyli, że kwestie dotyczące koncepcji kształcenia poruszane są na posiedzeniach Senatu, w których uczestniczą. Studenci posiadają przedstawiciela w Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, na której posiedzeniach poruszane są kwestie bezpośrednio związane z określaniem koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. Przedstawiciel studentów podkreślał, że inni członkowie wyżej wymienionej Komisji liczą się z jego zdaniem i ma możliwość wyrażenia swojej opinii we wszystkich kwestiach poruszanych na zebraniach. Studenci opiniują plany i programy studiów na posiedzeniach Senatu.

Na Uczelni działa Społeczna Rada Pracodawców, która brała udział w tworzeniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest spójna z Misją i Strategią Uczelni.

2. Studenci mają zapewnione przedstawicielstwo w gremiach zajmujących się formułowaniem koncepcji kształcenia, w tym możliwość zgłaszania swoich uwag odnośnie do celów i efektów procesu kształcenia.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Założone ogólne i szczegółowe efekty kształcenia na kierunku pielęgniarstwo – studia stacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym oraz studia drugiego stopnia o profilu praktycznym dla studentów rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2012/2013, 2013/2014 i 2014/2015 odnoszą się do Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego zamieszczonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku (Dz. U. z 2011r., poz.1520) oraz standardów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 roku (Dz. U. z 2012 r., poz. 631) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. Należy stwierdzić, że efekty kształcenia na

studiach II stopnia są zgodne z zawartymi wytycznymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. Zostały one jednak poszerzone o dodatkowe efekty przypisane do modułu „Wybrane zagadnienia z zakresu nauk społecznych” oraz „Nauki z zakresu opieki specjalistycznej”.

Opis sylwetki absolwenta jest zgodny ze standardami kształcenia zamieszczonymi we wskazanym powyżej rozporządzeniu.

Program kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo” wraz z efektami kształcenia zatwierdzono odpowiednio: Uchwałą Nr III/3/2012 Senatu Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie przyjęcia przez Senat Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu programu kształcenia dla studiów I stopnia na kierunku "pielęgniarstwo", realizowanych na Wydziale Medycznym Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu; Uchwałą Nr IV/2/2012 Senatu Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie przyjęcia przez Senat Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu programu kształcenia dla studiów na kierunku "pielęgniarstwo pomostowe", realizowanych na Wydziale Medycznym Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu oraz Uchwałą Nr I/1/2012 Senatu Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie z dnia 02.03.2012 r. w sprawie uruchomienia w roku akademickim 2013/2014 studiów II stopnia na kierunku „pielęgniarstwo” na Wydziale Medycznym w Collegium Masoviense - Wyższej Szkole Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie oraz w sprawie ustalenia programu kształcenia dla studiów II stopnia na kierunku „pielęgniarstwo”.

Program studiów na kierunku pielęgniarstwo zawiera efekty kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) określone ogólnie dla całego kierunku pielęgniarstwo, dla poszczególnych grup nauk tj. nauk podstawowych, nauk społecznych, w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa i w zakresie opieki specjalistycznej oraz dla poszczególnych przedmiotów. Opracowane ogólne i szczegółowe efekty kształcenia są ze sobą spójne i odnoszą się do studiów o profilu praktycznym.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie byli w stanie ocenić spójności kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia. Nie posiadają wiedzy na temat różnic pomiędzy kierunkowymi i przedmiotowymi efektami kształcenia, dotychczas nie interesowali się też tymi zagadnieniami, mimo zapewnienia przez Uczelnię pełnych informacji w tym zakresie.

Zakładane efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów I stopnia i profilu kształcenia upoważniają do uzyskania prawa wykonywania zawodu pielęgniarstwa nadawanego przez okręgowe izby pielęgniarstwa i położnych oraz pozwalają na podjęcie tego zawodu na obszarze Unii Europejskiej zgodnie z Dyrektywą 36/2005r.

Ocena założeń realizowanego procesu dydaktycznego na wizytowanym kierunku, pozwala na stwierdzenie, że jest możliwe osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów.

Opis założonych efektów kształcenia, zarówno w odniesieniu do studiów I stopnia, jak i II stopnia jest dostępny dla studentów na stronie internetowej Uczelni na kodowanym panelu studenta w zakładce pielęgniarstwo. Nauczyciele akademicy mają obowiązek w trakcie pierwszych zajęć przedstawić studentom zakładane efekty kształcenia, jakie osiągną w trakcie realizacji przedmiotu.

Efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny oraz zawierają opis wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jakie są niezbędne do ich uzyskania.

Studenci, którzy byli obecni na spotkaniu z ZO nie znają terminologii związanej z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, tylko nieliczni potrafili wskazać typologię efektów kształcenia. Zespół Oceniający zaleca Władzom Jednostki prowadzącej oceniany kierunek propagowanie wiedzy na temat Krajowych Ram Kwalifikacji, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o efektach kształcenia. Przedstawione studentom przykładowe zakładane efekty kształcenia uznają za sformułowane w sposób zrozumiały, oceniają je jako możliwe do osiągnięcia oraz zweryfikowania. Warunki zaliczania przedmiotów są dla nich zrozumiałe i nie budzą ich wątpliwości.

Ogólne zasady systemu weryfikacji efektów kształcenia określa Zarządzenie Nr 14/2013 Rektora Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie z dnia 8 listopada 2013 r. w sprawie ustalenia: zarysu metod i form nauczania, form indywidualizacji nauczania, metod i sposobów oceny i weryfikacji efektów kształcenia obowiązujących w Collegium Masoviense – Wyższej Szkole Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie. Natomiast szczegółowe zasady wskazane są w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Ponadto, każdy nauczyciel akademicki ma obowiązek na pierwszych zajęciach zapoznać studentów z zakładanymi efektami kształcenia, kryteriami oceniania, metodami realizacji zajęć i zalecaną literaturą. Studenci są świadomi, co daje im udział w zajęciach.

Weryfikacja efektów kształcenia obejmuje weryfikację efektów na poziomie przedmiotu, w oparciu o wyniki osiągnięte przez studentów, weryfikację efektów kształcenia uzyskanych w procesie praktyk zawodowych i w procesie dyplomowania. Zadania związane z weryfikacją efektów kształcenia realizuje Uczelniana Komisja do Spraw Jakości. Weryfikacja efektów kształcenia jest procesem kilkustopniowym. W procesie tworzenia, ewaluacji i udoskonalania programów i planów kształcenia, stosuje się matryce efektów kształcenia, analizę wyników osiągniętych przez studentów, ankiety studenckie. W działaniach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Weryfikacja efektów przeprowadzana jest również w oparciu o opinie absolwentów, którzy zakończyli studia na uczelni i rozpoczęli pracę zawodową.

Sprawdzenie osiągnięcia założonych efektów kształcenia realizowane jest przez zastosowanie zróżnicowanych form oceniania studentów, adekwatnych do obszarów, których dotyczą efekty.

W Uczelni wprowadzono jakościowe i ilościowe wskaźniki osiągnięcia efektów kształcenia. W grupie wskaźników ilościowych stosuje się oceny z zaliczeń i egzaminów, oceny z prac kolokwialnych, współczynnik zaliczeń poszczególnych przedmiotów w pierwszym terminie, nakład pracy przeciętnego studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów kształcenia, oceny aktywności studentów na zajęciach, odsetek studentów z zaliczeniem warunkowym i powtarzających rok/semestr, oceny uzyskane z egzaminu dyplomowego, oceny prac dyplomowych wystawiane przez recenzentów i promotorów, udział ocen bardzo dobrych na dyplomie w ogólnej liczbie ocen, odsetek studentów, którzy obronili pracę dyplomową w terminie, odsetek nagrodzonych/wyróżnionych prac dyplomowych przez interesariuszy zewnętrznych, odsetek prac odrzuconych przez system Plagiat, liczba publikacji studentów, liczba (odsetek) studentów uczestniczących w konferencjach studenckich, wskaźnik odsiewu studentów, odsetek studentów działających w kołach naukowych, liczba (odsetek) studentów uczestniczących w programach mobilnościach (np. Erasmus, MOST), liczba studentów rozszerzających program kształcenia (IPS, studiowanie na więcej niż jednym

kierunku studiów)). Natomiast w grupie wskaźników jakościowych są: weryfikacja efektów kształcenia – ankieta, wnioski z hospitacji zajęć, samoocena dokonywana przez studentów, adekwatność pytań egzaminacyjnych i kolokwialnych do efektów kształcenia, dostosowanie pytań na egzamin dyplomowy do weryfikacji założonych efektów kształcenia, przestrzeganie zasad pisania prac licencjackich i magisterskich, znajomość przez studentów wymogów dotyczących sposobu zaliczenia przedmiotu i wyliczania oceny końcowej, opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki zawodowe i o absolwentach, wyniki badań ankietowych o losach absolwentów na rynku pracy, samoocena dokonywana przez absolwentów.

Narzędziem weryfikującym efekty kształcenia jest ocena formująca, która pomaga zdefiniować okresowe osiągnięcia studenta, umożliwia identyfikację braków w wiedzy i umiejętnościach oraz podsumowująca, służąca do oceny efektów kształcenia.

Efekty w obszarze wiedzy sprawdzane są za pomocą 30-sto pytańowych testów (test jednokrotnego wyboru), przy stałych kryteriach oceny.

W zakresie egzaminów pisemnych stosowane są również krótkie ustrukturyzowane pytania oraz testy: wielokrotnego wyboru (MCQ), wielokrotnej odpowiedzi (MRQ), wyboru Tak/Nie oraz testy dopasowania odpowiedzi.

Ocena pracy dyplomowej – licencjackiej lub magisterskiej dokonywana jest zgodnie z zasadami egzaminu dyplomowego.

Sprawdzenie osiągnięcia umiejętności praktycznych wymagających obserwacji studenta demonstrującego umiejętność realizowane jest w czasie tradycyjnego egzaminu praktycznego lub realizacji zleconego zadania.

Ocena działań praktycznych dokonywana jest w takich formach, jak: dyskusja, aktywność w czasie zajęć praktycznych, praca w grupie zadaniowej, poprawność w wykonywaniu procedur pielęgniarских, ocena sprawności motorycznej i umiejętności.

Podstawą do weryfikacji efektów kształcenia dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych są Dzienniki Umiejętności Pielęgniarskich na Kierunku Pielęgniarstwo (na studiach I stopnia) i Karty Kształcenia Zawodowego na Kierunku Pielęgniarstwo (na studiach II stopnia).

Sprawdzenie osiągnięć w zakresie postaw społecznych jest oceniane na podstawie wykonanie pracy w formie projektu, referatu, eseju, raportu, analizy literatury, opisu przypadku klinicznego z planem specjalistycznym opieki pielęgniarskiej lub opisy przypadku organizacyjnego z tzw. „biznes-planem, przedłużonej obserwacji przez opiekuna (nauczyciela prowadzącego), ocena 360° (opinii nauczycieli, pacjentów, innych współpracowników), oceny dokonywanej przez kolegów i samooceny dokonanej przez studenta.

Wśród form pracy studenta bez udziału nauczyciela akademickiego znajdują się: przygotowanie do ćwiczeń, mające na celu opanowanie podstawowych informacji z zakresu wcześniej podanej tematyki, przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów oraz prace z samokształcenia będącego jedną z form realizacji wybranych przedmiotów (przygotowanie pracy w formie wystąpienia /prezentacji/ scenki, gier symulacyjnych, projektu, referatu, eseju, raportu, analizy literatury, opisu przypadku klinicznego z planem specjalistycznej opieki lub opisu przypadku organizacyjnego z tzw. „Biznes-planem”).

Każdy pracownik prowadzący zajęcia, niezależnie od formy zatrudnienia, jest zobowiązany do ustalenia co najmniej 2 godzin tygodniowo konsultacji dla studentów.

Weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych bez udziału nauczyciela akademickiego następuje na bazie metod weryfikacji używanych do oceny osiągnięć uzyskanych w trakcie realizacji zajęć z udziałem nauczyciela.

Dla sprawniejszej oceny uzyskiwania efektów kształcenia Komisja ds. Jakości Kształcenia opracowała dla kierunku pielęgniarstwo metody oceny i weryfikacji efektów kształcenia. zawierające m.in. zbiór sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta studiów I i II stopnia.

Końcowym etapem weryfikacji efektów kształcenia jest proces dyplomowania na studiach I i II stopnia. Zasady dyplomowania zostały opisane w Zarządzeniu Nr 15A/2014 Rektora Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie z dnia 14.05.2014 r. w sprawie: ustalenia zakresu tematycznego egzaminów dyplomowych na poszczególnych kierunkach studiów weryfikującego kompetencje zakładane w sylwetce absolwenta, ustalenia szczegółowych regulaminów egzaminów dyplomowych na poszczególnych kierunków studiów. Informacje te są zamieszczone na kodowanym panelu studenta na stronie www Uczelni w zakładce pielęgniarstwo.

Studia I stopnia na kierunku pielęgniarstwo kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z części praktycznej i teoretycznej, w tym również obrony pracy dyplomowej, która ma charakter pracy kazuistycznej lub empirycznej.

Egzamin dyplomowy na studiach II stopnia składa się z egzaminu magisterskiego teoretycznego obejmującego sprawdzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych w całym okresie studiów oraz obrony pracy dyplomowej, która ma charakter empiryczny lub kazuistyczny.

Tematy prac dyplomowych zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 15B/2014 Rektora Collegium Masoviense – Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu z 14.05.2014 r. (Standardy przygotowania i jakości prac dyplomowych) zatwierdza Kierownik Instytutu spośród tematów zgłoszonych przez wykładowców prowadzących zajęcia z seminarium dyplomowego.

W celu weryfikacji samodzielności napisanej pracy dyplomowej stosowany jest System Plagiat.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO system oceny efektów kształcenia jest odpowiedni, wystarczająco zrozumiały i obiektywny. Pozytywnie ocenili zróżnicowane formy weryfikacji efektów kształcenia oraz uznali je za właściwe w procesie ich kształcenia. Wymagania dotyczące zaliczenia przedmiotu, w tym egzaminacyjne są z reguły określone przez nauczycieli akademickich z momentem rozpoczęcia zajęć dydaktycznych, a następnie konsekwentnie realizowane. Studenci znają zakres materiału do opanowania, korzystają także z sylabusów. Każdy zainteresowany student może łatwo sięgnąć do informacji zawartych w sylabusach, poznać program zajęć i sposób weryfikacji wiedzy. Informacje o weryfikacji efektów kształcenia są także opublikowane na stronie internetowej Uczelni. Dostępność do informacji na ten temat studenci uznali za wystarczającą.

Oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te są sporządzane zgodnie wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188), a ich analiza pozwala na stwierdzenie, że zakładane cele i efekty kształcenia są weryfikowane.

Podobnie w wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego (protokoły egzaminu dyplomowego i recenzja pracy dyplomowej). Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że efekty kształcenia zakładane w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów są weryfikowane.

Etapowe prace studentów (testy pisemne, egzaminy, dokumentacje kształcenia praktycznego) przechowywane są w Collegium Masoviense – Wyższej Szkole Nauk o Zdrowiu i

podlegają analizie pod kątem osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez Komisję ds. Jakości Kształcenia.

Teczkę akt osobowych studenta (razem z pracą dyplomową) przechowuje się w archiwum uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Uczelnia analizuje skalę odsiewu dla danego kierunku, stopnia i trybu kształcenia.. Odsetek odsiewu w stosunku do ogólnej liczby studentów kierunku pielęgniarstwo wynosi 9,1%. Student składający rezygnację z nauki nie ma obowiązku wskazania przyczyny rozwiązania umowy edukacyjnej. Z rozmów z rezygnującymi studentami wynika, że najczęstszą przyczyną były problemy finansowe lub trudności połączenia pracy i studiów. Na kierunku Pielęgniarstwo najczęściej skreśleń następuje na pierwszym roku kształcenia.

Podsumowując, należy stwierdzić, że jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia.

4. Badania ankietowe absolwentów przeprowadza Biuro Karier Collegium Masoviense.

Narzędziem służącym do weryfikacji adekwatności efektów kształcenia z oczekiwaniami zarówno absolwentów ocenianego kierunku, jak i rynku pracy jest system ankietyzacji elektronicznej. Adresatami badania są wszyscy absolwenci studiów, którzy wyrażą zgodę na udział w tym badaniu poprzez złożenie odpowiedniej deklaracji.

Każda edycja jest zrealizowana z wykorzystaniem e-platformy Collegium Masoviense. W badaniu każdego rocznika zastosowana jest metoda panelowa, dzięki której istnieje możliwość uchwycenia dynamiki zmian w ścieżkach zawodowych absolwentów. Ci sami członkowie danej populacji badawczej (rocznika absolwentów) są testowani dwukrotnie: po sześciu miesiącach od daty egzaminu magisterskiego/licencjackiego, po trzech oraz pięciu latach od daty egzaminu magisterskiego/licencjackiego. Projekt realizowany jest jako ilościowe badanie sondażowe przeprowadzane za pośrednictwem Internetu, w którym zindywidualizowany link do ankiety wypełnianej samodzielnie jest wysyłany w oparciu o wcześniej przygotowaną listę adresów e-mailowych.

Dotychczas odbyło się jedno badanie absolwentów, którzy ukończyli studia w roku akademicki 2013/2014. W badaniu wzięło udział 49% planowanej liczby respondentów. Absolwenci, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu poprzez wypełnienie formularza uczestnictwa, wypełnili ankietę, która zawierała 30 pytań. Wyniki raportu zostaną poddane analizie przez Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia celem stwierdzenia, czy możliwe jest wprowadzenie zmian w programie kształcenia, które przyczyniłyby się do poprawy statusu absolwentów na rynku pracy. Dotychczas wyniki badań ankietyzacji są opracowywane.

Działanie systemu należy ocenić pozytywnie, gdyż proces monitorowania karier zawodowych absolwentów obejmuje wprowadzanie zmian w programie studiów, zgodnych z wynikami uzyskanymi w procesie ankietyzacji.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Prace etapowe w akredytowanej Uczelni są przeprowadzane za pomocą platformy edukacyjnej. Prace te są starannie archiwizowane, pogrupowane według przedmiotów i lat, w których zostały przeprowadzone. Formy prac zaliczeniowych etapowych są różnicowane. Analiza

prac pozwala na stwierdzenie, że weryfikacja efektów kształcenia jest poprawna. Zasady oceny jasne, zasady zaliczenia i kryteria ocen są przedstawiane na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu.

Ocenie poddano 8 prac dyplomowych licencjackich studentów studiów niestacjonarnych, siedmio-semesteralnych i niestacjonarnych, tzw. pomostowych.

Prace licencjackie miały charakter prac badawczych i kazuistycznych (1 praca). W przypadku prac studentów studiów niestacjonarnych, tzw. pomostowych, którzy rozpoczęli kształcenie po wprowadzeniu obecnie obowiązujących standardów kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo w roku 2012 jest to niezgodne z zapisem w nich zawartym. Standardy przewidują bowiem, że prace licencjackie mają mieć charakter prac kazuistycznych. W przypadku studiów niestacjonarnych, 7-semesteralnych taka sytuacja jest dopuszczalna, bowiem tegoroczni absolwenci kierunku rozpoczęli kształcenie w roku akademickim 2011/2012.

Zespół oceniający zwraca uwagę, że kolejni dyplomanci powinni przygotować prace licencjackie o charakterze kazuistycznym pod opieką osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej i tytuł zawodowy co najmniej magistra pielęgniarstwa.

Ocenił prace licencjackie spełniały wymagania stawiane pracom dyplomowym na kierunku pielęgniarstwo, z zastrzeżeniem sformułowanym powyżej. Prace podlegają ocenie w systemie antyplagiat. Ocena pracy przez recenzenta i promotora dokonywana jest na podstawie przyjętych obiektywnych kryteriów i odpowiada rzeczywistej wartości pracy.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1). Efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów pielęgniarstwo (zarówno studia I stopnia stacjonarne, jak i studia I stopnia uzupełniające, tzw. pomostowe oraz studia II stopnia) zostały opracowane na podstawie standardu kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo określonego w Załączniku Nr 4 do Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r., a cele oraz specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są zgodne zarówno z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, jak i celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia. Zakładane efekty kształcenia na kierunku pielęgniarstwo uwzględniają wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu pielęgniarki.**
- 2). Efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności oraz kompetencji społecznych sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny.**
- 3). System oceny efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia jest przejrzysty i umożliwia weryfikację zakładanych celów i efektów kształcenia.**
- 4). Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku prac, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia programu kształcenia**

3 Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Studia I stopnia na kierunku pielęgniarstwo trwają 3,5 roku (7 semestrów).

Dla studentów rozpoczynających kształcenie od dnia 1 października 2012 roku podstawą opracowania planów studiów było Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i

położnictwa. Łączny wymiar godzin wynosi 5502. Zajęcia praktyczne realizowane są w wymiarze 1100 godzin, natomiast praktyki zawodowe w wymiarze 1200 godzin. Wychowanie fizyczne jest przedmiotem nieobowiązkowym. Uczelnia zapewnia studentom bezpłatny dostęp do obiektów sportowych, umożliwiając uprawianie sportu, uczestniczenie w zajęciach rekreacyjnych oraz kształtowanie prozdrowotnych postaw, w wymiarze co najmniej 30 godzin rocznie. Student chcący uczestniczyć w zajęciach z wychowania fizycznego zgłasza ten fakt (w terminie do 15 października każdego roku akademickiego) poprzez system DVI (wirtualny dziekanat). Zapisanie się na zajęcia WF poprzez DVI jest traktowane jako deklaracja uczestnictwa w zajęciach z wychowania fizycznego.

Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie: nauk podstawowych (480 godzin), nauk społecznych z językiem angielskim (480 godzin), nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (600 godzin) oraz nauk w zakresie opieki specjalistycznej (860 godzin). Studenci mają możliwość wyboru jednego przedmiotu z trzech określonych przez standard kształcenia na kierunku pielęgniarstwo: Zakażenia szpitalne, Język migowy, Promocja zdrowia psychicznego realizowanego w wymiarze 30h ćwiczeniowych i 30h samokształcenia, co daje studentowi 3 ECTS. Student zgłasza wybór przedmiotu (w terminie do 15 października każdego roku akademickiego) poprzez system DVI.

Realizowany program kształcenia na studiach I stopnia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia. Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa, podobnie jak umiejscowienie poszczególnych praktyk w toku studiów. W efekcie umożliwia to uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Wskazany jest przesunięcie przynajmniej części zajęć teoretycznych i praktycznych z przedmiotu podstawowa opieka zdrowotna (w zakresie opieki nad pacjentem z problemami zdrowotnymi) na dalsze semestry w toku studiów. Dla osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych do POZ niezbędne jest posiadanie wiedzy i umiejętności z części przedmiotów zaliczonych do nauk w zakresie opieki specjalistycznej.

Czas kształcenia, plan i program studiów niestacjonarnych tzw. pomostowych realizowany jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 roku w sprawie *szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwa dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki i położnej* (Dz. U z dnia 6 lipca 2012 r., poz. 770). Czas trwania studiów zgodnie z przywołanym rozporządzeniem uzależniony jest od rodzaju ukończonej szkoły medycznej kształcącej w zawodzie pielęgniarki.

Program studiów II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych obejmuje 4 semestry, 1300 godzin zajęć dydaktycznych, w tym 1016 godzin teoretycznych i 160 godzin praktyk zawodowych. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie: nauk społecznych (412 godzin), nauka w zakresie opieki specjalistycznej (604 godziny), język angielski (90 godzin), praktyki zawodowe (160 godzin) i seminarium dyplomowe (34 godziny).

Zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, studia II stopnia do dyspozycji uczelni pozostawia się 625 godzin zajęć (50 punktów ECTS), które mogą być realizowane jako zajęcia obowiązkowe albo fakultatywne, uzupełniające wiedzę, umiejętności i kompetencje w grupach A i B szczegółowych efektów kształcenia albo poza tymi grupami.

Przedmioty do wyboru realizowane są w wymiarze nie mniej niż 10% wszystkich zajęć pozostających do dyspozycji uczelni. Studenci II stopnia kierunku pielęgniarstwo w Collegium Masoviense mają możliwość wyboru fakultetów w ramach modułu zarządzanie w pielęgniarstwie: alternatywnie zarządzanie w szpitalu lub zarządzanie indywidualną i grupową praktyką pielęgniarską – 12 godzin studia stacjonarne i 8 godzin studia niestacjonarne; natomiast w ramach modułów pielęgniarstwo

zachowawcze, pielęgniarstwo kardiologiczne, pielęgniarstwo nefrologiczne, pielęgniarstwo diabetologiczne, pielęgniarstwo neurologiczne, pielęgniarstwo geriatryczne, pielęgniarstwo neonatologiczne, pielęgniarstwo pediatryczne, pielęgniarstwo chirurgiczne i operacyjne alternatywnie, pielęgniarstwo ginekologiczne i położnicze, pielęgniarstwo onkologiczne, pielęgniarstwo opieki długoterminowej i paliatywnej alternatywnie, pielęgniarstwo psychiatryczne, alternatywnie w każdym z nich: opieka w szpitalu lub opieka ambulatoryjna i domowa- po 6 godzin studia stacjonarne i po 4 godziny studia niestacjonarne.

Analiza sekwencji przedmiotów i modułów określanych w planie i programie studiów II stopnia wskazuje, że jest ona prawidłowa. Zajęcia na kierunku pielęgniarstwo odbywają się w formie wykładów, seminariów, ćwiczeń, w tym ćwiczeń praktycznych w laboratoriach i pracowniach umiejętności zawodowych, zajęć praktycznych w wybranych placówkach ochrony zdrowia pod nadzorem nauczyciela akademickiego oraz praktyk zawodowych pod kierunkiem opiekuna praktyk.

Analizując organizację studiów, należy stwierdzić, że umożliwia ona realizację efektów kształcenia.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO liczba godzin przypisana do poszczególnych przedmiotów jest właściwa. W tym zakresie, jak również w przypadku opinii na temat formy prowadzenia zajęć oraz metod kształcenia pojawiły się pozytywne oceny. Dobór treści kształcenia uznano za prawidłowy i spójny. Zespół oceniający odnotował pozytywne oceny studentów odnośnie do realizowanego na ocenianym kierunku planu studiów. W ich opinii rozłożenie zajęć jest prawidłowe i stwarza możliwość efektywnego kształcenia i nauki. Sekwencja przedmiotów jest spójna i poprawna, dzięki czemu nie występuje problem powtarzania treści na poszczególnych przedmiotach lub braku wiedzy niezbędnej do kontynuowania innego przedmiotu.

Na studiach I stopnia zajęcia praktyczne są zgodne z wytycznymi zawartymi w standardzie kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo z roku 2012. Łączny wymiar godzin wynosi 1100h.

Na studiach II stopnia w wymiarze łącznym 609 h., w podmiotach leczniczych, są realizowane ćwiczenia o charakterze klinicznym będące odpowiednikiem zajęć praktycznych.

Wszystkie ćwiczenia kliniczne/zajęcia praktyczne prowadzone są przez pielęgniarki z aktualnym prawem wykonywania zawodu, co najmniej rocznym stażem pracy w określonej specjalności, będące jednocześnie pracownikami danej placówki, w której odbywają się zajęcia, spełniających kryteria wyboru asystenta do prowadzenia zajęć praktycznych. Również każda placówka/oddział spełnia kryteria doboru placówki do prowadzenia zajęć praktycznych. Z placówkami Uczelnia ma podpisane stosowne porozumienia na realizację zajęć praktycznych. Z ramienia Instytutu nad całością realizacji zajęć praktycznych czuwa Koordynator Zajęć Praktycznych. Studenci mają możliwość wcześniejszego zapoznania się z Regulaminem zajęć praktycznych oraz tematami seminaryjnymi obowiązującymi w trakcie tych zajęć, który jest zamieszczony na stronie internetowej Collegium Masoviense. Zaliczenie zajęć praktycznych dokonywane jest poprzez dokonanie stosownych wpisów w Dzienniku Umiejętności Pielęgniarskich (studia I stopnia), Kartach Kształcenia Zawodowego (II stopień), oraz w systemie DVI.

Na studiach I stopnia praktyki zawodowe są zgodne z wytycznymi zawartymi w standardzie kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo z roku 2012. Łączny wymiar godzin wynosi 1200h. Na studiach II stopnia praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze łącznym 160 h w zakresie: zarządzania i pracy na stanowisku kierowniczym (80 godzin) oraz w zakresie pielęgniarstwa specjalistycznego (80 godzin) w czterech wybranych przez studenta spośród 8 oddziałów

pulmonologiczny, diabetologiczny, nefrologiczny (dializoterapii), chirurgii naczyniowej (chorób naczyń), dermatologiczny, psychiatryczny, chemioterapii i/lub radioterapii przeciwnowotworowej, neurochirurgiczny.

Praktyki zawodowe prowadzone są przez opiekunów praktyk zawodowych. Są to pielęgniarki, które posiadają aktualne prawo wykonywania zawodu, co najmniej roczny staż pracy w określonej specjalności, będące jednocześnie pracownikami danej placówki, w której odbywają się praktyki zawodowe. Każda osoba musi spełniać kryteria wyboru opiekuna do prowadzenia praktyk zawodowych. Uczelnia zapewnia studentom placówki do realizacji praktyk zawodowych, z którymi ma podpisane stosowne porozumienia.

Dla właściwego zapewnienia toku realizacji praktyk zawodowych opracowano Regulamin Praktyk Zawodowych oraz jest powołany Koordynator Praktyk Zawodowych kierunku Pielęgniarstwo (jeden dla studiów I stopnia i dla II stopnia).

Dopuszcza się, by student odbywał praktykę w wybranym przez siebie zakładzie opieki zdrowotnej, jeżeli charakter świadczeń zdrowotnych jest zgodny z programem praktyki oraz po spełnieniu przez placówkę kryteriów doboru placówki. **W placówce zakwalifikowanej do odbywania praktyk zawodowych opiekunem praktyk zawodowych może być osoba spełniająca kryteria doboru opiekuna praktyk zawodowych.**

Studenci mają możliwość wcześniejszego zapoznania się z Regulaminem Praktyk Zawodowych, wytycznymi do realizacji praktyk zawodowych, wykazem placówek i pozostałymi dokumentami, które są zamieszczone na kodowanym panelu studenta na stronie www uczelni w zakładce pielęgniarstwo/praktyki zawodowe.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili nadzór dydaktyczno-wychowawczy i organizacyjny nad przebiegiem praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo. W opinii studentów system praktyk stwarza warunki do pogłębienia i poszerzenia wiadomości teoretycznych uzyskanych na zajęciach dydaktycznych o umiejętności praktyczne, które doskonalone w zakresie wykonywanych czynności są niezbędne do sprawnego wykonywania zawodu w przyszłości.

Uzupełnieniem programu są przedmioty dodatkowe: szkolenie biblioteczne i szkolenie BHP realizowane na początku I semestru.

System ECTS na kierunku pielęgniarstwo budowany jest w oparciu o art. 164 a, 165 i 170a Ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2005 Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2014 poz. 1370), Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U.2011 Nr 201, poz. 1187) .

Collegium Masoviense dla realizacji zadań dydaktycznych dla studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku Pielęgniarstwo przygotowało dwie wersje programów. Wersja 1. Program do realizacji w ciągu 7 semestrów obejmujący 5502 godziny, którym przypisano 210 punktów ECTS - właściwy program obowiązujący i realizowany w Collegium Masoviense dla studentów studiujących wyłącznie na tej uczelni. Wersja 2. program realizujący zadania dydaktyczne w ciągu 7 semestrów obejmujący 4720 godziny, którym przypisano 210 punktów ECTS przygotowany jako program współpracy dydaktycznej z innymi uczelniami (w tym zagranicznymi) z zastrzeżeniem, że 4720

godzin miało być realizowane w Polsce. Program ten nie został wprowadzony w życie z powodu braku chętnych.

W toku studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo student jest zobowiązany do uzyskania 210 punktów ECTS, które są przyporządkowane do 4 modułów uwzględniających wszystkie formy kształcenia teoretycznego i praktycznego: Nauki podstawowe – 27 ECTS, Nauki społeczne, w tym język angielski –22 ECTS, Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa –48 ECTS, Nauki w zakresie opieki specjalistycznej –108 ECTS. Do zajęć praktycznych przyporządkowano 55 ECTS (do każdego tygodnia zajęć praktycznych przypisano 2 ECTS), a do praktyk zawodowych – 30 ECTS (do każdego tygodnia praktyki zawodowej przypisano 1 ECTS). Za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 5 punktów ECTS. Liczba punktów ECTS przyporządkowana dla każdego semestru wynosi 30 ECTS.

W toku studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo stacjonarnych i niestacjonarnych student jest zobowiązany do uzyskania 120 ECTS, które są przyporządkowane do modułów: Wybrane zagadnienia z zakresu nauk społecznych – 17 ECTS, Nauki z zakresu opieki specjalistycznej – 18 ECTS, Język angielski – 7 ECTS, przedmioty pozostające do dyspozycji Uczelni - 50 ECTS. Do praktyk zawodowych przyporządkowano 8 ECTS (do każdego tygodnia praktyki zawodowej przypisano 2 ECTS). Za przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 20 punktów ECTS. Liczba punktów ECTS przyporządkowana dla każdego semestru wynosi 30 ECTS. Zasady wykorzystania punktów ECTS szczegółowo są określone w Regulaminie Studiów. Jego zapisy umożliwiają studentom realizację części programu studiów na innej uczelni, w tym zagranicznej.

Zgodnie z § 22 Regulaminu studiów zakłada możliwość studiowania według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia. Szczegółowe warunki i tryb określa Uchwała Nr III/5/2010 Senatu Collegium Masoviense - Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie zasad odbywania studiów według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. O przyznanie indywidualnego planu studiów (IPS) mogą ubiegać się studenci: mający średnią ocen w dotychczasowym toku studiów co najmniej 4,25, a w przypadku studentów I roku studiów II stopnia – ocenę na dyplomie co najmniej 4,25. Dziekan wyznacza opiekuna naukowego dla studenta studiującego według IPS, którego obowiązkiem jest sprawowanie merytorycznego nadzoru nad właściwą realizacją IPS. Opiekunem naukowym dla studenta studiującego według IPS jest pracownik naukowy Instytutu, posiadający stopień naukowy doktora, doktora habilitowanego lub tytuł profesora.

Podczas spotkania z ZO studenci oznajmili, iż formy indywidualizacji procesu kształcenia są im znane, lecz nie korzystają z tych możliwości, gdyż ich zdaniem nie jest ona konieczna, ponieważ program kształcenia spełnia ich oczekiwania.

Studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego (Indywidualne Dostosowanie Studiów – IDS). IDS przyznawany jest na wniosek studenta na okres jednego lub kilku semestrów, zgodnie z ważnością orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub zgodnie z zaleceniami lekarskimi. Studentowi z przyznanym IDS przysługują wszystkie prawa i obowiązki wynikające z Indywidualnego Planu Studiów i Programu Kształcenia oraz prawo do ubiegania się o dostosowanie sposobów osiągnięcia i weryfikacji efektów kształcenia do charakteru jego niepełnosprawności. Realizując te postanowienia Dziekan ma prawo skierować studenta do Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych w celu uzyskania opinii o zakresie dostosowania. Obecnie na kierunku Pielęgniarstwo nie ma niepełnosprawnych studentów.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody kształcenia tworzą spójną całość. Program kształcenia zawiera wymagane proporcje zajęć teoretycznych i praktycznych, które umożliwiają uzyskanie wymaganej struktury kwalifikacji.

Zespół oceniający PKA stwierdził, że programy studiów spełniają wymagania określone w standardach kształcenia, a zgodność planów studiów i programów są integralnie związane z zakładaną sylwetką absolwenta.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Realizowany program studiów umożliwia osiągnięcie każdego z określonych celów ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia. Czas trwania kształcenia jest zgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa dla kierunku pielęgniarstwo. Nakład pracy studenta jest oszacowany prawidłowo i jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

2) Zakładane efekty kształcenia, program kształcenia, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

Na wizytowanym kierunku zajęcia prowadzą łącznie 52 osoby. Większość nauczycieli posiada dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe związane z dziedziną nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Dwie osoby posiadają dorobek z obszaru nauk społecznych, a 3 z dziedziny nauk biologicznych. Podsumowując, nauczyciele akademicki zatrudnieni na wizytowanym kierunku posiadają wystarczający dorobek naukowy i kwalifikacje zawodowe, aby w pełni umożliwić osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

2. Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 6 samodzielnych nauczycieli akademickich i 6 doktorów.

Skład minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w **§ 14 pkt. 7** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 poz. 1370), „*minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunkach „pielęgniarstwo” i „położnictwo” stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych i posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią*” oraz **§ 15 pkt. 1** tj. „*minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*”, a także **§ 8 ust. 1 pkt. 2 lit. d** „ (...) dla studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich zalicza nauczycieli akademickich, dla których uczelnia, w skład której wchodzi ta jednostka, jest podstawowym miejscem pracy”.

Ponadto, spełnione są również zapisy **§ 13 pkt. 1** powyższego rozporządzenia, tj.: „*nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów*”, a także **§ 13 pkt. 2**, tj.: nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku

nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy, a Uczelnia jest dla nich podstawowym miejscem pracy.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty dokumentujące deklarowane tytuły i stopnie naukowe. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają dokumenty (specjalizacje medyczne, świadectwa ukończenia kursów) będące potwierdzeniem dorobku praktycznego.

Należy zwrócić uwagę, że stanowiska 5 samodzielnych nauczycieli akademickich (poz. 1-3,4-6 Załącznika nr 5 raportu) powinny zostać dostosowane do stanowisk określonych w art. 110 ust. 1 wspomnianej ustawy.

Do minimum kadrowego zaliczono wszystkich zgłoszonych przez Uczelnię nauczycieli akademickich, tj. 6 samodzielnych nauczycieli akademickich i 6 doktorów. Wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370) i wynosi 1:20

Skład minimum kadrowego ocenianego kierunku jest stabilny, 6 nauczycieli akademickich (2 profesorów, 1 doktor habilitowany oraz 3 doktorów) stanowi minimum kadrowe od czasu uruchomienia studiów pierwszego stopnia, pozostałe osoby z minimum kadrowego były zatrudniane w roku 2013 i 2014 w związku z uruchomieniem studiów drugiego stopnia.

Nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie ze swoimi kwalifikacjami. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są prowadzone przez osoby posiadające odpowiednie doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. Podsumowując, obsada zajęć jest w większości przypadków prawidłowa.

Wątpliwości budzi jedynie obsada następujących zajęć dydaktycznych: Genetyka, Komunikacja interpersonalna i Dietetyka.

Przeprowadzone przez Zespół oceniający hospitacje zajęć dydaktycznych wykazały dobre przygotowanie merytoryczne i pedagogiczne nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć.

Polityka kadrowa Collegium Masoviense – Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu ukierunkowana jest na dobór i rozwój kadry naukowo-dydaktycznej. Uczelnia zapewnia odpowiednią liczbę nauczycieli akademickich spełniających wymagania minimum kadrowego oraz posiadających odpowiednie

kwalifikacje oraz dorobek naukowy w obszarze wiedzy wskazanym dla wizytowanego kierunku studiów, a także posiadających doświadczenie zawodowe zgodne z założonymi efektami kształcenia. Poprzez politykę kadrową Uczelnia realizuje zbliżenie do otoczenia społeczno-gospodarczego. Zatrudnia na poszczególnych kierunkach studiów o profilu praktycznym osoby posiadających doświadczenie praktyczne zdobyte poza uczelnią, w dziedzinie związanej z danym kierunkiem studiów pracujące w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej w Żyrardowie.

W spotkaniu ZO z kadrami uczestniczyło 13 nauczycieli akademickich. Uczelnia zorganizowała szkolenia dla nauczycieli w związku z wprowadzeniem zmian w ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym i zmianami niektórych rozporządzeń wykonawczych, regulujących proces kształcenia. Nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie Krajowych Ram Kwalifikacji; Uczelnia zapewnia możliwość ich kształcenia w zakresie pedagogicznym. System nagród dla nauczycieli funkcjonuje jako forma ustnego podziękowania.

System wsparcia działalności naukowej i rozwoju zawodowego jest zadowalający. Uczelnia pokrywa koszty czynnego udziału w konferencjach – pierwszy autor otrzymuje 100%, drugi 50% zwrotu poniesionych kosztów.

Nauczyciele znają procedury zgłaszania skarg: zgłaszają je dyrektorowi Instytutu. Nauczyciele znają również system oceny nauczycieli akademickich stosowany w Uczelni, w tym kryteria ocen. Nauczyciele nie zgłaszali uwag do procesu oceny, akceptują procedurę, mają również wgląd w ocenę studentów. Są informowani o procedurach zarządzania systemem jakości; informacja ta znajduje się na stronie internetowej Uczelni. Uważają, że infrastruktura dydaktyczna, w tym pomoce naukowe, stosowane w procesie kształcenia są wystarczające.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1. Liczba nauczycieli i struktura ich kwalifikacji umożliwiają realizację celów i efektów kształcenia.**
- 2. Zalecenia dotyczące minimum kadrowego są spełnione. Obsada zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest prawidłowa. Należy zweryfikować obsadę 3 przedmiotów: Genetyka, Komunikacja Interpersonalna, Dietetyka. Zajęcia o charakterze praktycznym prowadzą nauczyciele posiadający doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią.**
- 3. Uczelnia zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego poprzez współfinansowanie wyjazdów na sympozja, konferencje, kongresy oraz finansowanie badań naukowych. Należy zintensyfikować wymianę z ośrodkami akademickimi krajowymi i zagranicznymi.**
- 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych**

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Collegium Masoviense – Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu mieści się w Żyrardowie przy ul. G. Narutowicza 35, w dwóch budynkach, jeden o powierzchni 1200 m², drugi o powierzchni 17 000m², posadowionych na działce ogrodzonej, o powierzchni 12.000 m², wydierżawionej od Urzędu Miasta (umowa bezterminowa). W budynkach tych, oprócz Collegium Masoviense – Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu mieszczą się także dwie szkoły publiczne. Zajęcia na wizytowanym kierunku odbywają się w czasie dni wolnych od pracy; wówczas w szkołach nie ma uczniów.

Uczelnia w zasadzie dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację celów i efektów kształcenia, tj. bazą dydaktyczną dostosowaną do specyfiki kierunku studiów pielęgniarstwo oraz trybu studiowania:

a/ liczba i powierzchnia, sal seminaryjnych, ćwiczeń, laboratoriów, pracowni specjalistycznych i komputerowych jest dostosowana do liczby studentów, natomiast liczba sal wykładowych na terenie Uczelni jest niewystarczająca. Największa sala wykładowa, aula posiada 86 miejsc.

b/ pomieszczenia dydaktyczne - sale wykładowe, sale ćwiczeń i seminaryjne wyposażone są w odpowiadający współczesnym wymogom sprzęt audiowizualny, komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem i inny sprzęt dydaktyczny gwarantujący prawidłową realizację treści kształcenia i osiągnięcie efektów kształcenia

c/ pracownie specjalistyczne: anatomii i fizjologii człowieka, pracownie informatyczne i pracownie do nauki języka obcego są odpowiednio wyposażone, a liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów.

Pracownia umiejętności pielęgniarstwa wyposażona jest w sprzęt, który pozwala na właściwą realizację treści programowych oraz na kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych w przypadku realizacji zajęć z jedną grupą studencką. Pomoce dydaktyczne stanowiące wyposażenie pracowni umiejętności pielęgniarstwa i umiejętności medycznych, odpowiadają obecnie potrzebom kształcenia, wymagają jednak, dla zapewnienia jakości kształcenia pielęgniarstwa na poziomie studiów I stopnia, stałego uzupełniania o nowoczesne pomoce dydaktyczne. Zaleca się doposażyć pracownię umiejętności pielęgniarstwa w fantom do pozoracji ran oraz fantom pośladka z uwidocznionym nerwem kulszowym, a także fantom piersi do badań fizykalnych.

Studenci podczas spotkania z ZO wyrazili pozytywną opinię na temat bazy dydaktycznej służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ich zdaniem sale dydaktyczne są właściwie wyposażone w niezbędny sprzęt, w tym w: komputery, projektor, sprzęt audiowizualny oraz nagłaśniający. Sale wykładowe, ćwiczeniowe oraz pracownie komputerowe dostosowane są do liczebności grup studenckich. Jak podkreślali uczestnicy spotkania, pozwala to na osiągnięcie deklarowanych w programie efektów kształcenia. Studenci mają możliwość korzystania ze stanowisk komputerowych z podłączeniem do Internetu zlokalizowanych w Bibliotece. Studenci zgłaszali, że brak bezprzewodowego dostępu Wi-Fi do sieci Internet jest sporym utrudnieniem, ponieważ nie mają dostępu do baz danych i możliwości korzystania z innych pomocy internetowych podczas zajęć. Ponadto studenci obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili jakość infrastruktury uczelnianej, oceniając ją jako funkcjonalną.

Biblioteka Collegium Masoviense znajduje się na parterze, w budynku przy ul Narutowicza 35, jest skomputeryzowana i pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym „LIBRA 2000”. W jej skład w chwili obecnej wchodzi wypożyczalnia i magazyn oraz czytelnia z 8 stanowiskami komputerowymi (z dostępem do Internetu) o powierzchni 85 m². Komputery wchodzi w skład uczelnianej sieci komputerowej zapewniającej kompleksową obsługę informatyczną wraz ze zdalnym udostępnieniem katalogu bibliotecznego on-line. Biblioteka funkcjonuje w oparciu o Ustawę z dnia 27 lipca 2005r. „Prawo o szkolnictwie wyższym” (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z 2005 r.), Statut Collegium Masoviense oraz Regulamin biblioteki.

Księgozbiór Uczelni wynosi ogółem 3852 pozycji bibliograficznych, w tym 1125 poszczególnych tytułów. Biblioteka posiada elektroniczny system zabezpieczenia zbiorów przed kradzieżą. Biblioteka Collegium Masoviense – Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu dysponuje egzemplarzami książek z różnych dziedzin nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Zbiory są systematycznie powiększane poprzez zakup nowych pozycji książkowych niezbędnych do studiowania przedmiotów przewidzianych programem studiów. Poza książkami, w bibliotece znajdują się czasopisma medyczne zarówno polskie jak i zagraniczne, z których można korzystać na miejscu w czytelni. W Bibliotece Collegium Masoviense dostępne są w wersji papierowej następujące czasopisma : **Journal of Public Health, Nursing and Medical Rescue (JPHNMR)**, Family Medicine & Primary Care Review, Medycyna Praktyczna: Chirurgia, Onkologia, Zdrowie publiczne, Pielęgniarstwo XXI Wieku oraz zbiory w wersji elektronicznej tj. EIFL Direct (Electronic Information for Libraries). Bazy zawierają łącznie ponad 4.500 czasopism naukowych, periodyków i gazet z pełnym tekstem oraz ponad 1.300 pełnotekstowych informatorów, broszur i innych publikacji, jak również streszczenia i indeksy do ponad 7.000 tytułów czasopism. Baza AcademicSearch Premier zawiera ponad 2.700 pełnotekstowych czasopism naukowych, z czego ponad 1.900 czasopism jest recenzowanych w procesie wydawniczym ("peer-reviewed"). Z baz elektronicznych dostępne dla studentów są także **PROQUEST** i Wirtualna Biblioteka Nauki. Czytelnia oferuje ponadto dostęp min do baz: [ARIANTA - naukowe i fachowe polskie czasopisma elektroniczne](#), [BazTech](#), [Bazyl](#), [Bibliografia Zawartości Czasopism Polskich Biblioteki Narodowej](#), [CORDIS](#), [MedicalStudent.com](#), [MedlinePlus](#), [The Merck Manual of Medical Information](#), [TRIP Database](#). Studenci i nauczyciele, którzy zgłoszą się do biblioteki po hasła dostępu, mogą z tych baz korzystać również z komputerów domowych.

Biblioteka dysponuje również zbiorami specjalnymi: płyty CD, kasy audio – video, CD – ,ROM. Zbiory biblioteki sklasyfikowane są według Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej Dewaya.

Godziny otwarcia biblioteki i czytelni umożliwiają korzystanie z księgozbioru studentom wszystkich form kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie zgłaszali uwag do pracy biblioteki. Księgozbiór dostępny w Bibliotece Uczelni w opinii studentów zawiera niezbędną literaturę zalecaną w ramach kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Jak podkreślali, ich zdaniem biblioteka jest bardzo dobrze wyposażona, a w przypadku, gdy ilość znajdujących się w niej woluminów książek i czasopism bywa niewystarczająca, mogą zawsze zgłosić zapotrzebowanie na wybrane publikacje, które są sukcesywnie dokupywane do księgozbioru.

Uczelnia, uwzględniając liczbę studentów na kierunku pielęgniarstwo, zapewnia odbywanie kształcenia praktycznego na wizytowanym kierunku, tj. zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, w

odpowiednich jednostkach. Kształcenie praktyczne odbywa się w podmiotach leczniczych z którymi Uczelnia podpisała umowy/porozumienia na ich realizację.

Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą zawarcie długoterminowych umów z podmiotami, w których realizowane są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe nie będącymi w strukturze uczelni: Centrum Zdrowia Mazowska Zachodniego Sp. z o.o. Żyrardów, ul. Limanowskiego 30, NZOZ Dom św. Franciszka w Warszawie, 02-707 Warszawa, ul. Puławska 11D, NZOZ w Żyrardowie - Żyrardów, ul. Okrzei 51 c, Samodzielny Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II, 05-825 Grodzisk Mazowiecki Ul. Daleka 11, WSZZ w Skierniewicach, 96-100 Skierniewice, ul. Rybickiego, Szpital Dziecięcy im. prof. dr med. J. Bogdanowicza, 03-924 Warszawa, ul Niekłańska 4/24, Szpital Wolski ul Kasprzaka 17, 01-214 Warszawa.

Kryteria doboru zakładów opieki zdrowotnej/podmiotów leczniczych i innych podmiotów realizujących praktyczną naukę zawodu są ustalone przez Uczelnię i uwzględniają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Pod uwagę brane są przede wszystkim rodzaj i zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz liczbę i kwalifikacje kadry pielęgniarskiej.

W opinii studentów instytucje, w których odbywają się praktyki zawodowe, mają związek ze specyfiką kierunku oraz pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. W trakcie odbywanych praktyk studenci prowadzą niezbędną dokumentację pozwalającą na późniejsze zweryfikowanie zakładanych efektów kształcenia.

Infrastruktura dydaktyczna uczelni nie jest przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W dwóch budynkach gimnazjalnych, w których mieści się Uczelnia nie ma windy. Pomieszczenia, którymi dysponuje Biblioteka nie dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, brak w nich szerokich przejść pomiędzy stanowiskami komputerowymi i regałami z książkami, a także brak sprzętu dla osób niedowidzących i niewidomych w postaci monitora ze specjalistycznym oprogramowaniem. Obecnie na kierunku Pielęgniarstwo nie ma niepełnosprawnych studentów.

Uczelnia zapewnia dostęp do zaplecza socjalnego, na terenie Uczelni znajduje się sklepik w którym można kupić ciepłe posiłki i napoje. Również w opinii studentów, budynki Uczelni są wystarczająco przygotowane do ich obsługi poza okresem zajęć. Ilość miejsc, w których mogą spędzić czas pomiędzy zajęciami jest wystarczająca. W bezpośrednim sąsiedztwie Uczelni znajdują się punkty gastronomiczne, w których studenci spędzają przerwy obiadowe. Podkreślali, że dla studentów przewidziane są specjalne zniżki, dzięki czemu mogą niedrogo i smacznie zjeść.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego:

1. Baza dydaktyczna Uczelni zasadniczo zapewnia warunki do prawidłowej realizacji deklarowanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy i kompetencji społecznych, jednak należy ją rozbudować i poszerzyć, z uwagi na to że z bazy tej korzystają także inne kierunki: Ratownictwo medyczne i Zdrowie publiczne. Pomoce dydaktyczne stanowiące wyposażenie pracowni umiejętności pielęgniarskich i umiejętności medycznych, odpowiadają obecnie potrzebom kształcenia, wymagają jednak, dla zapewnienia jakości kształcenia pielęgniarek na poziomie

studiów I stopnia, stałego uzupełniania o nowoczesne pomoce dydaktyczne. Zaleca się doposażyć pracownie umiejętności pielęgniarzkich w fantom do pozoracji ran oraz fantom pośladka z uwidocznionym nerwem kulszowym, a także fantom piersi do badań fizykalnych.

Dobór placówek, w których prowadzone jest kształcenie praktyczne do celów kształcenia i założonych efektów kształcenia należy uznać za prawidłowy. Miejsca kształcenia praktycznego dobrane są zgodnie z ustalonymi kryteriami i umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą zawarcie umów z podmiotami realizującymi kształcenie praktyczne.

Uczelnia zapewnia dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na ocenianym kierunku studiów, czytelni wyposażonej w czasopisma w zakresie nauczanych przedmiotów.

Infrastruktura Uczelni nie uwzględnia potrzeb osób niepełnosprawnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólniakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Collegium Masoviense-Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu posiada własne Wydawnictwo Naukowe– stanowi ono forum do publikacji rezultatów badań naukowych prowadzonych przez pracowników Uczelni oraz źródło podręczników i skryptów dla studentów. Uczelnia jest wydawcą międzynarodowego kwartalnika pt. „JOURNAL OF public health, nursing and medical rescue (JPHNMR)”.

Szkoła opracowała dokument pt. „ Strategia umiędzynarodowienia i rozwoju współpracy Collegium Masoviense – Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu. Wynika z niego, że najważniejszym celem jest Uczelni jest rozwijanie wspólnych z partnerami zagranicznymi badań naukowych, w tym projektów finansowanych ze środków międzynarodowych, wydawanie wspólnie z partnerami zagranicznymi periodyków i monografii w językach obcych

Jednostką organizacyjną Uczelni odpowiadającą za aplikowanie o środki na działalność naukową i badawczo-wdrożeniową jest Centrum Projektów i Współpracy Międzynarodowej. Zadaniem Centrum jest przygotowanie projektów, aplikowanie o środki finansowe oraz wdrażanie i koordynowanie realizacji projektów. Do zakresu zadań Centrum wchodzi także sprawy związane z międzynarodowymi programami edukacyjnymi tj. stypendiami, stażami i praktykami zagranicznymi dla pracowników i studentów Collegium Masoviense. Uczelnia prowadzi współpracę z wieloma uczelniami i instytucjami naukowymi, z którymi zostały zawarte formalne umowy o współpracy. Umowy obejmują współpracę naukową i dydaktyczną oraz wspólne aplikowanie do funduszy pomocowych na projekty związane z edukacją, nauką i przedsiębiorczością. Partnerzy zagraniczni, z którymi Collegium Masoviense – Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu prowadzi współpracę to m.in.: Oregon Health Sciences University USA, The Catholic University of America, Henley College Coventry England, RiverinaInstitute Australia, Lwowski Państwowy Medyczny Koledż im. Andrzeja Krupińskiego.

Collegium Masoviense współpracuje w zakresie prowadzenia badań naukowych z:

Univerzita Tomáše Bative Zlíně, Republika Czeska w zakresie tematyki badawczej: -Znaczenie jakości w opiece pielęgniarskiej

Z Львівський національний університет імені Івана Франка, w zakresie tematyki badawczej: Psychologiczno-socjologiczne aspekty pracy pielęgniarskiej

Z Glasgow Royal Infirmary Trauma and Orthopaedic Department, Glasgow w zakresie tematyki badawczej: Powikłania pooperacyjne i sposoby zapobiegania im.

Pracownicy Wydziału Medycznego w okresie 2010-2014 byli autorami, współautorami lub redaktorami łącznie 139 publikacji. Szczegóły przedstawiono poniżej.

Publikacje pracowników Instytutu Pielęgniarstwa Wydziału Medycznego Collegium Masoviense przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj publikacji	Liczba
1.	Monografie naukowe - autorstwo	0
2.	Monografie naukowe - redakcja	5
3.	Podręczniki i skrypty	2
4.	Artykuły w czasopismach naukowych	58
5.	Rozdziały w monografiach naukowych	29
6.	Materiały z konferencji naukowych	20
7.	Fragmenty (wstęp, recenzje, hasła)	25
8.	Inne publikacje	0
9.	Razem	139

Środki finansowe przeznaczone na badania naukowe na lata 2010-2015 na Wydziale Medycznym wynoszą 275.000 zł.

- rok 2010 – 35.000 zł.
- rok 2011 – 40.000 zł.
- rok 2012 – 50.000 zł.
- rok 2013 – 50.000 zł.
- rok 2014 – 50.000 zł.
- rok 2015 – 50.000 zł.

Uczelnia motywuje studentów do prac naukowych. Mają oni możliwość uczestniczenia w pracach następujących kół naukowych: Studenckie Koło Naukowe Ratownictwa Medycznego

- Studenckie Koło Naukowe Negocjatorów
- Studenckie Koło Sztuki Samoobrony
- Studenckie Koło Naukowe Języka Migowego
- Studenckie Koło Naukowe Pielęgniarstwa
- Studenckie Koło Naukowe Promocji Zdrowia
- Studenckie Koło Naukowe Higieny Stomatologicznej,

Studenci należący do kół CM uczestniczą w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych prezentując swoje doniesienia z badań. Profesorowie, prowadząc na CM seminaria licencjackie korelują ich tematykę z głównymi kierunkami badawczymi Wydziału, a najzdolniejsi studenci mają szansę dalszego rozwoju naukowego pod ich kierunkiem.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału prowadzą także działalność ekspercką oraz działają w licznych towarzystwach i organizacjach naukowych.

Podsumowując, wyniki badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia, a studenci włączani są w działalność naukową Uczelni.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Prowadzone w jednostce badania naukowe odbywają się z udziałem studentów kierunku pielęgniarstwo, a osiągnięte wyniki badań wykorzystywane są w procesie kształtowania programu kształcenia na poziomie studiów I i II stopnia. Współpraca z innymi jednostkami akademickimi w kraju i zagranicą wpływa korzystnie na jakość kształcenia, rozwój kadry i studentów oraz sprzyja doskonaleniu programów kształcenia.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Rekrutacja na studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo przebiega według zasad określonych w Uchwale Senatu Collegium Masoviense – Wyższej Szkole Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów.

Przyjmowanie kandydatów na I rok studiów na kierunek pielęgniarstwo następuje na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego, które obejmuje konkurs świadectw dojrzałości. W postępowaniu kwalifikacyjnym przyznaje się punkty za wynik lub ocenę z egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości. Brane są pod uwagę wyniki lub oceny z egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości przeliczane na punkty kwalifikacyjne z następujących przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, jeden z przedmiotów do wyboru. Wszyscy kandydaci umieszczani są na liście rankingowej, a o przyjęciu na studia decyduje pozycja na liście wynikająca z kryteriów rekrutacji.

Informacje dla kandydatów na studia stale są dostępne na stronie internetowej. Zawierają one w szczególności informację o zasadach rekrutacji oraz warunkach przyjęcia. Kryteria przyjęć kandydatów na studia opisane są w sposób zrozumiały. Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie

zgłaszali zastrzeżeń do procesu rekrutacji. W opinii ZO proces rekrutacji uwzględnia zasadę równych szans i nie zawiera regulacji dyskryminujących kandydatów na studia.

W ocenie studentów, ustalone limity zapewniają warunki właściwe do efektywnego kształcenia.

Na studia II stopnia przyjmowane są osoby posiadające tytuł zawodowy licencjat pielęgniarstwa.

2. Zgodnie z opinią studentów, programy studiów oraz liczba godzin z poszczególnych przedmiotów są dostosowane do zakresu materiału i czasu potrzebnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W opinii studentów przedstawionej podczas spotkania z ZO, czas przeznaczony na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia jest właściwy.

System oceny osiągnięć studentów jest w opinii studentów zrozumiały, obiektywny i sprawiedliwy oraz zorientowany na proces uczenia się. Studenci przyznali, że w większości przypadków są oceniani obiektywnie, na podstawie zdobytej wiedzy i umiejętności oraz mają zapewnioną możliwość wglądu do swoich prac w celu uzyskania informacji na temat popełnionych błędów.

Wymagania oraz forma uzyskania efektów kształcenia, które są przedstawiane na pierwszych zajęciach dydaktycznych przez nauczycieli akademickich, są respektowane wobec wszystkich studentów. Pytania egzaminacyjne mieszczą się w zakresie wymagań egzaminacyjnych.

Poza zaliczeniami i egzaminami końcowymi, wiedza i umiejętności są weryfikowane na bieżąco podczas zajęć za pomocą kolokwiów, odpowiedzi ustnych oraz udziału w dyskusji. Według studentów warunki i forma zaliczenia końcowego są im znane i obowiązują wszystkich studentów jednakowo. Studenci pozytywnie oceniają możliwość wglądu do swoich prac oraz omawianie błędów przez wykładowców. Ponadto studenci pozytywnie ocenili zajęcia praktyczne, w ich opinii stwarzają one warunki do pogłębienia i poszerzenia wiadomości teoretycznych uzyskanych na zajęciach dydaktycznych o umiejętności praktyczne, które doskonalone w zakresie wykonywanych czynności są niezbędne do sprawnego wykonywania zawodu w przyszłości.

3. Studenci obecni na spotkaniu z ZO wykazali małe zainteresowanie tematyką mobilności studenckiej. Wprawdzie Uczelnia prowadzi współpracę z uczelniami i instytucjami naukowymi (Oregon Health Sciences University USA, The Catholic University of America, Henley College Coventry England, Riverina Institute Australia, Lwowski Państwowy Medyczny Koledż im. Andreja Krupińskiego), z którymi zostały zawarte formalne umowy o współpracy naukowej i dydaktycznej, to jednak umiędzynarodowienie studiów dotyczy przede wszystkim współpracy naukowej i organizowania wykładów dla studentów przez wykładowców z zagranicy. Na ocenianym kierunku nie istnieje możliwość skorzystania z żadnego programu wymiany międzyuczelnianej. Studenci zgodnie stwierdzili, że Uczelnia powinna poczynić działania w celu podpisania umów w ramach krajowych i zagranicznych wymian studenckich, w których Jednostka nie bierze udziału.

Poziom wiedzy studentów o systemie ECTS należy ocenić pozytywnie. Mają świadomość, czym są punkty ECTS oraz wskazują, iż jest to istotne narzędzie określające nakład czasu i pracy studenta w osiągnięciu wymaganych efektów kształcenia.

Opieka naukowa i dydaktyczna została pozytywnie oceniona przez studentów obecnych na spotkaniu z ZO. Studenci mają możliwość zindywidualizowania swojego planu studiów i programu kształcenia, a tym samym uzyskać indywidualną opiekę naukową, w szczególności nad wybitnie uzdolnionymi studentami.

Studenci posiadają informacje o procedurze dyplomowania oraz wymaganiach dotyczących egzaminu dyplomowego. Oferta seminariów dyplomowych, w opinii studentów jest zróżnicowana. W ich opinii w trakcie procesu dyplomowania uzyskują niezbędne wsparcie naukowe od nauczycieli akademickich. Studenci mają swobodę w ustalaniu tematów prac dyplomowych, w przypadku wątpliwości zawsze mogą liczyć na pomoc prowadzącego seminarium.

Studenci mają swobodny dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją studiów i procedurami ich toku, w tym także o programach kształcenia. Wszelkie informacje publikowane są w formie komunikatów na stronie internetowej Uczelni oraz na tablicach w budynku jednostki. W razie odwołania przez nauczycieli akademickich zajęć lub konsultacji, zgodnie z opinią studentów obecnych na spotkaniu z ZO, informacje o tym są podawane w sposób zwyczajowy na stronie internetowej, wraz z wyznaczonym terminem odpracowania zajęć.

Studenci pozytywnie oceniają kontakt z prowadzącymi zajęcia, z którymi mogą się spotkać w ramach konsultacji indywidualnych podczas wyznaczonego dyżuru. Komunikaty dotyczące konsultacji są umieszczone w gablotach informacyjnych znajdujących się przed pokojami kadry akademickiej. Istnieje również możliwość kontaktowania się z nauczycielami akademickimi drogą elektroniczną.

Studenci pozytywnie oceniają również obsługę administracyjną. W ich opinii uzyskują pomoc we wszelkich sprawach zarówno w dziekanacie, jak i w innych komórkach (np. Biuro Karier).

Jak podkreślali studenci obecni na spotkaniu z ZO, znane są im treści sylabusów, a kompletność informacji w nich zawartych nie budzi ich zastrzeżeń. Wspomniane karty zawierają szczegółowe elementy składowe, w tym: założenia i cele przedmiotu, metody nauczania, formy zaliczenia przedmiotu, efekty kształcenia (kierunkowe i przedmiotowe), wskaźniki ilościowe i bilans nakładu pracy studenta, treści merytoryczne, formę weryfikacji efektów kształcenia oraz sugerowaną literaturę podstawową i uzupełniającą. W opinii studentów, wskazane treści programowe znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach dydaktycznych.

W przedstawionej podczas spotkania opinii studentów, materiały dydaktyczne, zalecane przez nauczycieli akademickich, są przydatne i pozwalają na realizację zakładanych celów i efektów kształcenia.

Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, które zgodnie z art. 174 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym może być przyznane studentom w liczbie nieprzekraczającej 10% studentów danego kierunku. W roku akademickim 2014/2015, 18 studentów otrzymało stypendium Rektora.

W przedstawionej podczas spotkania opinii studentów, obowiązujące zasady ubiegania się o stypendium Rektora jako stypendium motywacyjnego są odpowiednie i wystarczająco mobilizują do osiągania wysokich wyników w nauce. Kryteria punktacji osiągnięć w ramach stypendium Rektora są dla studentów przejrzyste, we wniosku brane pod uwagę jest średnia ocen, osiągnięcia artystyczne oraz sportowe.

Zakres opieki materialnej i socjalnej dla studentów został sformułowany w Regulaminie Przyznawania Pomocy Materialnej dla Studentów Collegium Masoviense – Wyższej Szkoły Nauk o

Zdrowiu w Żyrardowie i przewiduje wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przepisy zawarte w Regulaminie przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej są zgodne z obowiązującym prawem.

Uprawnieniami w zakresie przyznawania stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi dysponuje Komisja Stypendialna, której większość, zgodnie z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, stanowią studenci. Samorząd Studentów Collegium Masoviense opiniuje podział środków na pomoc materialną. W roku akademickim 2014/2015 stypendium socjalne zostało przyznane 7 studentom.

Decyzje stypendialne posiadają uchybienia natury formalnej i nie wyczerpują katalogu elementów z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. (z późniejszymi zmianami). W wydawanych decyzjach brakuje powołania podstawy prawnej oraz informacji czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie. Ponadto decyzja Komisji Odwoławczej powinna zawierać pouczenie o dopuszczalności wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO ocenili proces przyznawania świadczeń pomocy materialnej jako przejrzysty. Jak podkreślali, otrzymują należyte wsparcie w procesie ubiegania się o środki. Pozytywnie oceniono dostęp do informacji dotyczących możliwości ubiegania się o pomoc materialną, w szczególności terminów składania wniosków, wymaganych dokumentów, które są publikowane w formie komunikatów na tablicach informacyjnych oraz stronie internetowej jednostki i Uczelni.

Jednostka wspiera rozwój zawodowy, kulturalny i społeczny studentów. Wśród licznych organizacji, które odpowiadają za animację życia studenckiego, zarówno naukowego jak i kulturalnego, należy wymienić Samorząd Studentów oraz funkcjonujące Studenckie Koła Naukowe.

W trakcie przeprowadzanej wizytacji odbyło się spotkanie z przedstawicielami samorządu studenckiego. Jednostka spełnia wymagania Ustawy z art. 61 ust. 3, co do odpowiedniego minimalnego udziału przedstawicieli studentów w Senacie.

Jednostka zapewnia na potrzeby działalności ustawowej i regulaminowej samorządu studenckiego niezbędną bazę lokalową wyposażoną w sprzęt biurowy i inne środki trwałe potrzebne do prawidłowego funkcjonowania, co potwierdzają członkowie samorządu studenckiego w rozmowie z ZO i co zasługuje na ocenę pozytywną. Tym samym stwierdzić należy, iż Uczelnia spełnia wymóg ustawy z art. 202 ust. 8.

Studenci mają zapewnione wsparcie ze strony uczelnianego Biura Karier. Studenci mają możliwość zasięgnięcia porady związanej z doбором ścieżki kształcenia a także mogą skonsultować lub uzyskać pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych o pracę.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci przedstawili pozytywne opinie odnoszące się do systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Zarówno władze jednostki, jak i inni pracownicy pozytywnie odnoszą się do studentów i oferują swoje wsparcie. W ocenie studentów proces kształcenia na ocenianym kierunku jest w pełni zgodny z ich oczekiwaniami.

Studenci pozytywnie wypowiadali się o kontakcie z władzami Uczelni oraz obsługą administracyjną, wskazując na indywidualne traktowanie każdego interesanta i życzliwą atmosferę. Zawsze mogą liczyć na pomoc i rzetelną informację od pracowników dziekanatu. W zakresie systemu rozpatrywania wniosków i rozstrzygania skarg, w sytuacjach problematycznych, władze Uczelni i

Wydziału w miarę możliwości spotykają się z zainteresowanymi i analizują zgłaszane wnioski lub skargi. Studenci pozytywnie ocenili funkcjonujące w tym zakresie rozwiązania. Zwrócili również uwagę, że zawsze mogą liczyć na pomoc pracowników dziekanatu w kwestii pisania podań i wniosków. Studenci uważają, że godziny pracy dziekanatu oraz biblioteki są dostosowane do ich potrzeb. Studenci posiadają wiedzę na temat opłat za studiowanie. Podczas rozmowy z ZO PKA studenci nie wskazali słabych stron procesu kształcenia.

W spotkaniu z ZO PKA wzięło udział około 60 studentów ocenianego kierunku. Studenci stosunkowo aktywnie uczestniczyli w spotkaniu i odpowiadali na wszelkie pytania eksperta ds. studenckich. Studenci zadeklarowali zadowolenie z wyboru Uczelni oraz studiowanego kierunku. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat funkcjonowania Uczelni. Szczególnie dobrze ocenili możliwość kontaktu w drodze elektronicznej, tj. maili i czatu z nauczycielami akademickimi. Studenci podkreślali wsparcie ze strony nauczycieli akademickich. Studentom znane są treści kart przedmiotów zamieszczone na stronie internetowej Uczelni, a także przedstawiane przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach. Wspomniane karty zawierają podstawowe elementy, takie jak treści programowe, sugerowaną literaturę, formę zaliczenia przedmiotu, zakładane efekty kształcenia oraz kryteria oceny. W opinii studentów, wskazane treści programowe znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego *znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

- 1) Zasady rekrutacji nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów, uwzględniają zasadę równych szans. Zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste i nie budzą zastrzeżeń studentów.**
- 2) Studenci mają zapewniony dostęp do informacji o sposobach weryfikacji efektów kształcenia. System oceny osiągnięć studentów jest zrozumiały, obiektywny i zorientowany na proces uczenia się.**
- 3) Studenci nie mają zapewnionej możliwości udziału w programach wymiany międzynarodowej.**
- 4) Uczelnia zapewnia studentom odpowiednią opiekę naukową i dydaktyczną oraz materialną. Studenci mają możliwość dodatkowych konsultacji u nauczycieli akademickich. Informacje zawarte w kartach przedmiotów są kompletne i przydatne w procesie uczenia się. Studenci są poinformowani o możliwości ubiegania się i korzystają z pomocy ze środków Funduszu Pomocy Materialnej. Organizacje studenckie, w tym samorząd studencki otrzymują właściwe wsparcie merytoryczne i finansowe na rzecz rozwoju społecznego, zawodowego i kulturalnego studentów.**

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wprowadzono zarządzeniem Rektora CM nr 41/2010 z dnia 05 10 2010 r.

W zarządzeniu tym określono zadania systemu, które dotyczą w szczególności:

- a. oceny i okresowego przeglądu programów kształcenia

- b. oceny i określenie zasad pisania prac dyplomowych
- c. określenia zasad oceniania studentów
- d. zapewnienia jakości kadry dydaktycznej
- e. weryfikacji zasobów do nauki oraz środków wsparcia studentów
- f. badania efektów kształcenia w Uczelni i na rynku pracy.

Wypełnianie zadań ma miejsce poprzez gromadzenie i opracowywanie danych dotyczących wymienionych powyżej obszarów, których analizę i opracowanie przeprowadzają informatycy zatrudnieni w Uczelni. Na podstawie wyników analizy zebranych danych, corocznie sporządzane są raporty. Raporty, ale także konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi są podstawą do planowania działań naprawczych. ZO przedstawiło raporty dotyczące jakości kształcenia, protokoły ze spotkań z interesariuszami i plan działań naprawczych.

Nadzór nad Uczelnią sprawuje Rektor. W Uczelni jest jeden wydział – Wydział Medyczny. W ramach wydziału działają instytuty kierunkowe, którymi kierują dyrektorzy.

Bezpośredni nadzór nad wszystkimi sprawuje Prorektor ds. dydaktyki i polityki kadrowej. Jemu podlega powołana zarządzeniem Rektora Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK). Zadania Komisji to przede wszystkim wdrożenia, weryfikacja oraz doskonalenie wszystkiego. UKJK swoimi działaniami obejmuje wszystkie kierunki prowadzone w ramach instytutów.

Zadania UKJK są precyzyjnie określone. Uczelniana Komisja pracuje w oparciu o regulamin pracy UKJK, opisany w rozporządzeniu Rektora CM nr 42/2010 z dnia 06.10.2010 r.

Na czele Komisji stoi przewodniczący. W składzie Komisji jest także Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, powołany odrębnym zarządzeniem Rektora. W rozporządzeniu tym szczegółowo opisano zakres obowiązków Pełnomocnika. W skład Komisji wchodzi także przedstawiciel studentów oraz interesariusze zewnętrzni, chociaż od czasu powołania w Uczelni Społecznej Rady Pracodawców (opisanej poniżej), Komisja może podejmować decyzje nawet wówczas, kiedy przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych nie są obecni na spotkaniu.

Komisja spotyka się 3 razy w roku. Protokoły wraz z listą obecności na spotkaniach Komisji, począwszy od jej powołania w 2010 r., przedstawiono Zespołowi Oceniającemu. Z protokołów spotkań wynika, że zadania komisji określone w regulaminach i zarządzeniach Rektora są wypełniane. Komisja nadzoruje opracowanie i wdrożenia narzędzi służących do oceny procesu kształcenia, formułuje działania naprawcze i doskonalące w oparciu o wyniki tej oceny. Należy podkreślić, że wszystkie działania związane z funkcjonowaniem Uczelni, w tym procesem kształcenia są wystandaryzowane, co ZO może potwierdzić, nie tylko po analizie dokumentów dotyczących wszystkiego przedstawionych przez Uczelnię, także na przykład w wyniku oceny np. prac dyplomowych, etapowych, itp.

Podsumowując, struktura zarządzania Uczelnią i w tym także wewnętrznym systemem jakości kształcenia jest jasna. Określono zadania dla poszczególnych elementów systemu, wskazano osoby odpowiedzialne za realizację zadań. Zapewniono właściwy przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi osobami i składowymi systemami.

W Uczelni/Wydziale stosuje się następujące narzędzia służące ocenie i doskonaleniu jakości kształcenia:

1. Weryfikacja efektów kształcenia – metody ilościowe i jakościowe opisane zostały w dokumencie *Weryfikacja efektów kształcenia jako element wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia*. Mierniki ilościowe to: oceny z zaliczeń i egzaminów, kolokwium, współczynnik zaliczeń w pierwszym terminie z danego przedmiotu, nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia, ocena aktywności studenta na zajęciach, odsetek studentów z zaliczeniem warunkowym lub powtarzających rok, oceny z egzaminu dyplomowego, oceny prac dyplomowych, udział poszczególnych ocen w ogólnej liczbie ocen z egzaminu dyplomowego, odsetek studentów, którzy obronili prace dyplomową w terminie, odsetek nagrodzonych prac dyplomowych, odsetek prac odrzuconych przez system antyplagiat, liczba publikacji prac studentów, liczba studentów uczestniczących w konferencjach naukowych, wskaźnik odsiewu studentów, odsetek studentów działających w kołach naukowych, liczba studentów realizujących indywidualny program studiów.

Mierniki jakościowe to weryfikacja efektów kształcenia (przedstawiono ankietę ewaluacyjną), wnioski z hospitacji, samoocena studenta, dostosowanie metod weryfikacji do specyfiki efektów kształcenia, przestrzeganie zasad pisania prac dyplomowych, znajomość sposobu zaliczania przedmiotów, opinie pracodawców o studentach, badanie losów absolwentów.

Zasady dyplomowania opisuje Regulamin dyplomowania. Na uczelni wprowadzono ujednoliczone zasady pisania prac dyplomowych, co można potwierdzić po ocenie prac licencjackich. Wprowadzono także ujednoliczone arkusze oceny tych prac przez promotora i recenzenta i określono kryteria stosowanych ocen. Praca dyplomowa przed dopuszczeniem do obrony poddawana jest procedurze antyplagiatowej. Wydruk z programu antyplagiat.pl znajduje się w teczkach absolwentów. Egzaminy dyplomowe w Uczelni przeprowadza się w oparciu o ustalone procedury, co można potwierdzić po przeanalizowaniu teczek studentów.

Obecnie przygotowywana jest procedura przeglądów programów kształcenia. Procedura ta zakłada przeglądy programów w oparciu o opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Wprowadzenie tej procedury zapisane jest w strategii i zadaniach wszjk. Do tej pory nie było przeglądów programów kształcenia, ale dopiero zakończył się pierwszy cykl kształcenia na studiach I stopnia, a pierwszy cykl kształcenia na studiach II stopnia jest jeszcze w toku.

2. Hospitacje zajęć – zarządzeniem Rektora r 3/2010 z dnia 15 10 2010 r. wprowadzono Regulamin hospitacji zajęć. Hospitacje planowane są na każdy semestr. Informacja o planowanych hospitacjach podawana jest do wiadomości hospitowanych, ale bez wskazani konkretnej daty hospitacji – o tym osoba hospitowana dowiaduje się bezpośrednio przed hospitacją. Hospitacje przeprowadzane są przez Dziekana, prodziekana, dyrektorów instytutów, koordynatorów przedmiotów, samodzielnych pracowników oraz doświadczonych adiunktów. Przedstawiono ankietę obserwacji zajęć teoretycznych i praktycznych. W każdym przypadku osoba hospitowana ma możliwość ustosunkowania się do uwag zawartych w ankiecie. W przypadku uwag do sposobu prowadzenia zajęć, ponowna hospitacja przeprowadzana jest w kolejnym semestrze przez inną osobę niż za pierwszym razem. Do wglądu ZO przedstawiono sprawozdania zbiorcze z hospitacji. Nauczyciele akademicy obecni na spotkaniu potwierdzili, że hospitacje przeprowadzane są regularnie.

3. Ankietyzacja studentów - ankieta przeprowadzana jest drogą elektroniczną 7 dni po zakończeniu cyklu zajęć z danego przedmiotu. Ponadto, jeden raz do roku przeprowadzana jest ankieta dotycząca systemu opieki dydaktycznej i naukowej. Prowadzi się także badanie ankietowe dotyczące oceny kształcenia na odległość oraz ankietę satysfakcji studentów dotycząca zajęć z języka obcego. W

Uczelni prowadzi się również ankietyzację nauczycieli akademickich dotyczącą ich oceny grup studenckich. Porównanie wyników ankiet studenckich i ankiet nauczycieli akademickich pozwala na pełniejszą ocenę procesu kształcenia. Do względu ZO przedstawiono kwestionariusze ankiet. Podczas wizytacji przedstawiono opracowane wyniki ankietyzacji nauczycieli akademickich na wizytowanym kierunku w latach 2011/2012 i 2012/2013 i 2013/2014.

Studenci wypełniają także ankietę dotyczącą samooceny studenta po okresie jednego roku. Ocena ta dokonywana jest cyklicznie. Jest także formularz ankietowej oceny praktykanta i arkusz samooceny pracy studenta podczas odbywania praktyk zawodowych.

W uczelni przeprowadza się także ankietę oceniającą pracę dziekanatu.

Wnioski z ankietyzacji są podstawą formułowania zaleceń i programów naprawczych.

4. Monitorowanie karier zawodowych absolwentów – zasady zostały opisane w rozdziale 2.

5. Okresowa ocena nauczycieli akademickich – przeprowadzana jest zgodnie z zapisem w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. W Uczelni powołano Komisję ds. oceny nauczycieli akademickich oraz Odwoławczą komisję ds. oceny nauczycieli akademickich. Komisje działają w oparciu o regulamin prac Komisji. Do oceny nauczycieli akademickich wykorzystuje się wystandaryzowany formularz. W ocenie nauczyciela brane są pod uwagę wyniki hospitacji zajęć oraz wyniki ankiety studenckiej. Zasady postępowania w przypadku negatywnej oceny pracy nauczyciela reguluje rozporządzenie Rektora nr 22/2010 z dnia 11 06 2010r. Z ocen pracowników sporządzane są raporty zbiorcze.

6. Rozwiązywanie sytuacji patologicznych i konfliktowych – w Uczelni wprowadzono powszechnie system anty-plagiat.

W Uczelni sytuacje konfliktowe rozwiązuje się za pośrednictwem opiekunów roku, władz Wydziału. Obecni na spotkaniu z ZO nauczyciele akademicy stwierdzili, że do tej pory sytuacji trudnych nie było. Bardzo dobre relacje z władzami Uczelni pozwalają na bezpośrednie rozwiązywanie sytuacji trudnych.

Opracowywanie danych – wyniki ankiet i innych działań projakościowych archiwizowane są na serwerach i opracowywane przez informatyków zatrudnionych w Uczelni.

Informacje o działaniach wszk zamieszczane są na stronie internetowej.

Podsumowując, narzędzia i procedury projakościowe stosowane w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa Wydziału Nauki o Zdrowiu pozwalają na bieżące monitorowanie jakości kształcenia oraz wdrażanie, w razie potrzeby działań naprawczych i ocenę ich skuteczności.

2. W procesie oceny jakości kształcenia uczestniczą interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni.

Interesariusze wewnętrzni, w tym przedstawiciel studentów tworzą Uczelniana Komisję ds. Jakości Kształcenia.

W Uczelni powołano Społeczną Radę Pracodawców, która spotyka się co najmniej 1 raz w roku. ZO przedstawiono protokoły ze spotkań Rady. Np. na spotkaniu w dniu 11 04 2014 r. przedstawiono program współpracy z interesariuszami zewnętrznymi pod nazwą *CM- Uczelnia otwartą na współpracę* oraz *Przyszłość młodych w naszych rękach*.

Dodatkowo w Uczelni organizowane są panele dyskusyjne pracodawców i studentów – obszerne dyskusje dotyczą misji i strategii Uczelni, koncepcji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, efektów kształcenia dla godzin pozostających w dyspozycji Uczelni na studiach II stopnia oraz innych kluczowych problemów dotyczących zawodu pielęgniarki. Wnioski z dyskusji służą doskonaleniu programów kształcenia w zakresie dopuszczalnym przez przepisy prawa.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+/-	+	+/-	+
umiejętności	+	+	+/-	+	+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+/-	+

- +** - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/-** - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Struktura wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest przejrzysta. Pozwala na kompleksową ocenę jakości kształcenia. Do poszczególnych stanowisk i funkcji przypisane są określone działania i zakres odpowiedzialności. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest sformalizowany. Obejmuje wszystkie aspekty dotyczące jakości kształcenia, zapewnia regularną i kompleksową ocenę jakości kształcenia, planowanie i wdrażanie działań naprawczych oraz weryfikację skuteczności tych działań. System jest w pełni transparentny. Narzędzia stosowane do oceny jakości kształcenia są odpowiednie do określonego zakresu oceny i obejmują wszystkie czynniki istotne dla dokonania kompleksowej oceny w danych obszarze.

2. W pracach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. W Uczelni działa Społeczna Rada Pracodawców.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie

1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna			X		
6	prowadzenie badań naukowych ¹ nie dotyczy		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Analiza dokumentów dotyczących realizacji kształcenia na studiach na kierunku Pielęgniarstwo, studia I stopnia i studia II stopnia, stacjonarne i niestacjonarne, analiza prac dyplomowych, hospitacje zajęć, wizytacja bazy kształcenia teoretycznego i praktycznego, a także rozmowy ze studentami i pracownikami przeprowadzone podczas wizytacji pozwalają na stwierdzenie, że Wydział Medyczny CM realizuje efekty kształcenia zawarte w standardach kształcenia oraz sformułowane przez Uczelnię dla uzupełniającej oferty programowej na studiach II stopnia, co doprowadza do uzyskania przez absolwentów właściwych kwalifikacji zawodowych. Wydział spełnia także wymagania kadrowe i zasadniczo posiada infrastrukturę odpowiednią do potrzeb wizytowanego kierunku. Studenci otrzymują potrzebne wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne. Mają możliwość uczestniczenia w badaniach naukowych prowadzonych w Wydziale. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest kompleksowy i pozwala na rzetelną ocenę jakości kształcenia. Nie mniej, Zespół Oceniający dostrzegł pewne nieprawidłowości i sformułował następujące zalecenia:

1. z uwagi na fakt, że studenci, którzy byli obecni na spotkaniu z ZO nie znają terminologii związanej z Krajowymi Ramami Kwalifikacji i tylko nieliczni potrafili wskazać typologię

¹ Ocena obowiązkowa jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

efektów kształcenia zaleca się upowszechnienie wśród studentów wiedzy dotyczącej KRK i efektów kształcenia,

2. zespół oceniający zwraca uwagę, że kolejni dyplomanci powinni przygotować prace licencjackie zgodnie z zapisem standardów kształcenia, tj. o charakterze kazuistycznym pod opieką osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej i tytuł zawodowy co najmniej magistra pielęgniarstwa,
3. zaleca się przesunięcie przynajmniej części zajęć teoretycznych i praktycznych z przedmiotu podstawowa opieka zdrowotna realizowanych na studiach I stopnia na dalsze semestry w toku studiów. Dla osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych do POZ niezbędne jest posiadanie wiedzy i umiejętności z części przedmiotów zaliczonych do nauk w zakresie opieki specjalistycznej,
4. należy zweryfikować obsadę 3 przedmiotów: Genetyka, Komunikacja Interpersonalna i Dietetyka. Obecnie przedmioty te prowadzą osoby nie posiadające kwalifikacji zgodnych z zakresem tych przedmiotów,
5. baza dydaktyczna Uczelni zasadniczo zapewnia warunki do prawidłowej realizacji deklarowanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy i kompetencji społecznych, jednak należy ją rozbudować i poszerzyć, z uwagi na to że z bazy tej korzystają także inne kierunki: Ratownictwo medyczne i Zdrowie publiczne. Zaleca się także uzupełnienie wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarzkich w fantom do pozoracji ran oraz fantom poślodka z uwidocznionym nerwem kulszowym, a także fantom piersi do badań fizykalnych,
6. na ocenianym kierunku nie istnieje możliwość skorzystania z żadnego programu wymiany międzyuczelnianej. Zaleca się umożliwienie studentom i nauczycielom uczestnictwo w programach wymiany międzynarodowej,
7. w decyzjach stypendialnych są uchybienia natury formalnej; decyzje te nie wyczerpują katalogu elementów z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. (z późniejszymi zmianami). W wydawanych decyzjach brakuje powołania podstawy prawnej oraz informacji czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie. Ponadto decyzja Komisji Odwoławczej powinna zawierać pouczenie o dopuszczalności wniesienia skargi do sądu administracyjnego. Zaleca się skorygowanie tych uchybień.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek